

og man kan træffe Steder, hvor næsten ingen ved, hvem der har det egentlige Ansvar for Tilsynet med Børnehjem og Plejehjem. Der er det kommunale Tilsyn fra 1895. Der er Børnehjemsforeningernes Medhjælpere, som rejse omkring og tilse Børnehjem og Plejehjem. Der er Stedets Skolekommission og Stedets Læge. Der er Børnehjemmets egen Bestyrelse og det stedlige Værgeraad. Alle de Autoriteter, jeg her nævner, have Adgang og øve en Slags Tilsyn, men Mangfoldigheden forstyrrer næsten det hele, saaledes at ingen ved, hvor Ansvaret ligger, og ingen træder i paakommende Tilfælde hurtigt til. Jeg tror, man skulde sigte efter at skyde Værgeraadene saa stærkt frem som muligt og give dem Hovedansvaret for hele det stedlige Tilsyn, navnlig ogsaa hvad angaar en meget vanskelig Opgave paa Børneforsorgens Omraade, nemlig at faa gode Plejehjem.

Der er Anledning til at udtale sig ret kritisk om de Plejehjem, der findes hist og her, og den Maade, hvorpaa de vælges. Jeg har tidt haft Lejlighed til at beklage, at Udsendinge fra Børnehjemsforeninger, som ikke kende de stedlige Forhold, falde paa at anbefale et Plejehjem, der mangen Gang er ganske uskikket; de undersøge et Plejehjem ganske flygtigt, give det deres Anbefaling og forsyne det med Børn, navnlig herinde fra København. Paa den Maade ere Børnene mange Gange blevne anbragte i ret uheldige Forhold, i ret daarlige Plejehjem. Det er ikke sjældent, at Plejehjemmene ere for fattige. Det er ikke ret at anbringe Børn i helt bundfattige Hjem, hvor der selvfølgelig vil blive større eller mindre Savn for de udsatte Plejebørn, som kunde undgaas i nogenlunde velstillede Hjem. Ogsaa her skulde man give Værgeraadene Hovedmyndighed til at bestemme, hvilke Hjem der kan tage mod Plejebørn, og hvilke Hjem der maa underkendes eller opgives, hvis de ere tagne i Brug som Plejehjem. De stedlige Værgeraad have i alt Fald paa Landet en overordentlig Adkomst til at kende disse Hjem, og der sker nu, som jeg sagde før, adskillige Fejltagelser ved Valget af Plejehjem. Det er naturligvis sjældent, at man oplever saa sørgelige Ting, som at Plejeforældre tage mod Børn for den øjeblikkelige Fordels Skyld og saa søge at forkorte deres Liv. Skrækkelige Historier af den Art har man jo hørt om ogsaa i den senere Tid. Det er meget sjældent, heldigvis meget sjældent, men at der er Plejehjem, som ikke burde godkendes, men som blive det af

omrejsende Tilsynsmænd fra Foreningerne, det er sikkert nok. Hvis Værgeraadene fik større Myndighed og større Plads, vilde det kunne undgaas, og det vilde derfor være en Støtte, om Tilsynet kunde samles paa enkelte Hænder.

Der er et andet Forhold, som jeg ønsker at omtale, det er Spørgsmaalet om Optagelseshjemmene. De var næsten ukendte, da vi for 4 Aar siden behandlede Børneloven. De stod halvvejs udenfor og halvvejs indenfor Lovens Rammer og ere nu knapt nok under regelret Tilsyn. Det burde ogsaa tages under Overvejelse, om de ikke ligesom de andre Anstalter bør helt og holdent ind under Statens Tilsyn.

Et meget vigtigt Punkt, der ogsaa fremtidig vil komme til at spille en stor Rolle, hvis dette Forslag gaar igennem, er Spørgsmaalet om, hvem der skal anbringe Børnene. Ifølge den nuværende Ordning er det Overværgeraadet, der efter Værgeraadenes Indstilling anbringer Børnene. Men naar Overværgeraadet ikke længer i sin Midte rummer Overinspektøren, der har det personlige Kendskab til Hjemmene og Anstalterne, vil det blive ganske umuligt, synes jeg, for det at træffe en forsvarlig Afgørelse i mange tvivlsomme Spørgsmaal. Derfor tror jeg ogsaa, at man maa skyde Værgeraadene længere frem og lade dem i Forbindelse med den nye Overinspektør i det væsentlige afgøre, hvor Børnene skulle anbringes for at komme paa deres Plads. For store Fejltagelser paa dette Omraade føre til meget mislige Følger.

Saa er der det Forhold, som jeg omtalte ved Finanslovens anden Behandling, og som jeg her blot skal nævne: Skoleforholdene og Uddannelsen af Lærerne paa Børnehjemmene. Endelig er der til sidst Spørgsmaalet, om man ikke burde samle hele Børneforsorgen under eet Ministerium i Stedet for at have den under to Ministerier, som det nu er. Nu er der nogle Anstalter under Justitsministeriet, der under sorterer ogsaa selve Overinspektøren, men de egentlige Børnehjem høre under Kultusministeriet; det fremkalder Uklarhed og Usikkerhed, som maaske gør en Del Fortræd og vistnok burde hæves ved, at det hele samledes under eet Ministerium igen. Derfor tror jeg, at der i den nærmeste Fremtid — jeg siger ikke over Hals og Hoved — efter Justitsministeriets Initiativ bør sammentræde en Kreds af kyndige og praktiske Mænd og Kvinder paa dette Omraade til at overveje de nødvendige Reformers angaaende denne over-